

pluja', com els de Sanaüja...) i donessin el nom a aquest lloc, on tindrien terres. Fonèticament ja sabem que els moriscos confonien *r* / *l*; i darrere una emfàtica, majorment davant *-r*; la *a* sonava quasi com *ç*; doncs, els nostres podrien oir *benimōdor* = *ōdol*, en la pron. morisca que confonia *-l* i *-r*. O sigui la forma que tenim comprovada per a *Benimodo* en el doc. de 1337, en l'I.R.P., en l'avaluació de 1600 i en *Cavanilles*; i a aquesta variant respondria la variant *benimodol* del gentilici; si bé ja ens consta sense la *-l* en els docs. de 1393 i 1609.

B) Tant o més viva i coneguda és l'arrel àr. *-yāda^c* 'posar, situar', en ús en l'Alcorà, i també la recull *RMa.* (528), justament en el participi *maūdū^c* («ponere, situs»), i produeix NPP, com *muḡāddū^c* (Hess 53). Si hi objectem a *maūdū^c* l'assenyalada dificultat de l'accentuació i no ens contenta al-legal que el so del *ain* tan anòmal a les nostres orelles, pogué originar una accentuació insòlita, —cf. *al-qā^ca* > *Alcalā*—, encara podríem partir d'un subst. derivat de la mateixa arrel *māūdū^c* «lugar en que està alguna cosa» (*PAlc.* 296); base en la qual la final, presa entre *ç* i *ain* sonava ben bé *ç*.

Per si ens poden ajudar a decidir entre *A)* i *B)*, importa relacionar-hi parònims i homònims. Un *Realmoda* havia existit a la rodalia de Tortosa, segons un doc. de 1154, del *Cart. del Temple* (nº 71), del qual ens dóna notícia l'amic Antoni Virgili; és clar que això està per *Rabalmoda*, nom d'un *rafal*. En el *Rept.* de Múrcia (a. 1272) consta «*Rabal-modo* en la cibdad de Múrcia» (ed. Torres Fontes, 245.33): aquest combinat amb *rabad* 'raval'. Tots dos són ben compatibles tant amb *A)* com *B)*, per més que la *-a* del de Tortosa ens acosti un poc més a l'ètimon *Ibn-mōdar* d'Alhošani.

A l'Ebre, en el te. d'Ascó vaig recollir el nom de pda. *Vall de Mudut* (xiii, 68.8). Aquest nom podria resultar d'una refecció catalanitzant de **Benalmudut* amb dissim. i metàtesi vocàlica **Bale(n)mudut*. Llavors això s'assembla bastant al *ben-maūdūd* suposat per Oliver, i no gaire als nostres *Benimodo* ni *Realmoda*, *Rabalmodo*, de manera que potser vindria realment d'aquell ètimon suposat; però com que és inversemblant l'existència d'aquest, més val un *māqdūd* participi del panaràbic *qdd* («quantitas» *RMa.*) que també ha produït NPP, en especial *Miqdūd* registrat a Algèria (*GGAlg*) i a Aràbia (Hess, 46, i en el *Divan* de Socin); o bé tanmateix de *-maūdū^c* (*B).*

Alcaramiot era una alqueria antiga del te. de Borriana (V. Forner *BSCC* xiv, 265). Sembla cpt. d'un mot semblant al que ens preocupa, si bé precedit, sigui de *al-qarya* 'alqueria' o de *al-qal^ca* 'el castell' (amb dissimilació *l* - > *l* - *r*). Però no és fàcil trobar un camí fonètic per explicar *-miot* a base dels ètimons

considerats. Per tant, m'inclinaria a veure-hi quelcom d'anàleg —o igual— al NP *Maḡyūt*, algerià (*GGAlg*), que deu venir d'una arrel *ḡyṭ*, en qualitat de participi passiu, cf. *ḡajt* (o *ḡā'it* (amb pl. *ḡūān*) en *RMa*, 'paret' i 'tapís' («paries», «storium qui stat in pariete») junt amb el qual també registra la forma adjectival *ḡajjūt*). Suposo en el sentit de 'aparedar o tapissar': *al qal^ca al-maḡyūt* 'el castell emparedat o tapissat'.

Pel que fa a *Benimodo* és difícil decidir entre les dues vies *A)* i *B)*. Però ara que tenim ben assegurat que la forma antiga seria *Benimōdol*, ens inclinem per *A)*, que de tota manera ja ens atreia molt per la bona documentació del nom *Mōṭari Ben-Mōḡār*. En resum: *Beni-Mōḡār* 'els que suen (esforçant-se)' > *Benimōdol*.

Tractant-se del nom d'un poble d'alguna importància, no ens requi de passar revista d'altres conjectures que havíem fet. El nom llatí del 'terratrèmol' ja degué ser *terrae motus* (> it. *terremoto*), car ja Ciceró en digué *motus terrae*. ¿Podria *Benimodo* venir de PINNAE MOTUS? O PINNA MOTUUM, en genitiu plural, 'penya dels moviments de terra, de les esclavissades o migpartida per un terratrèmol'? Amb *P* > *b*-a causa de l'àrab. Idea massa audaç i mancada de base en els fets, essent *Benimodo* ja en terres ben planeres. Assenyalo encara alguns altres NPP aràbics que s'hi acosten més o menys vagament: *Ma^cṭūm* (*GGAlg*); també allí *Mo^cam*, *Mu^caūd*, *Muddeb*, *Mudūb*; en Hess *Maddād*, *Mādūn*, *Mūdī*. Aproximacions totes ben vagues.

En ape. un nom molt conegut. El cogn. *MUT*; que ens neguem a creure d'origen romànic o català ('afectat de mudesa') no tant per la inversemblança semàntica, com per la seva àrea, que és la típica dels arabismes. *AlcM* (malgrat el seu zel per defugir les coses morisques) no el troba més que a 5 pobles de Mallorca i a 8 del Migjorn valencià i abans que enlloc (valia la pena de dir-ho!), a Mallorca: Onofre *Mut*, historiador en cat. dels fets de 1584; G. Felip *Mut*, autor d'un opuscle de 1618; Vicenç *Mut*, Palma de M. 1614-1687, i dos més: J.M. Bover (*Bi.Escr.B.* §§ 787-791). En el P. Val. en tinc nota, de més a més, a Sanet, a Massalavés, a Bolulla; i el meu inf. de Sanet i Negrals es deia *Mut* i *Mut* (de pare i mare).

Segur que és un nom aràbic d'origen morisc, però sense res a veure amb l'ètimon de *Benimodo*. Més aviat podria venir del NP *Mūdī* usual a Aràbia (Hess) (de l'arrel *wāḡy* (potser el part. de F. iv. «pèrir, se perdre»); o potser quelcom relatiu a les ablucions (arrel *mṭr*). Però el més versemblant és, encara, igualar-ho a *mūfti* 'doctor en lleis mahometanes, lletrat' del qual he partit per al men. *Bini-moti* (vol. i, 214). De tota manera aquestes bases serien inadequades per explicar fonèticament *Benimodo*.

¹ En un altre passatge del L. del R.Patrimoni